

ТРУДОВИЙ МАРШ

КОМСОМОЛІ

МОЛОДІЙ КОМСОМОЛ

орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рік видання XII
№ 10 (13341)

СУБОТА, 23 січня 1971 року

Ціна 2 коп.

З пленуму ЦК ВЛКСМ

ВІРНИСТЬ безсмертним заповітам Ілліча, відданість справі Комуністичної партії — у цьому бачить багатомільйонний Ленінський комсомол глибокий зміст усієї своєї діяльності. У дні, коли в країні активно розгорнулася підготовка до XXIV з'їзду КПРС, бойовий помічник партії — ВЛКСМ веде юнаків і дівчат на нові великі діла у славу Батьківщини.

Обговоренню завдань комсомолу по гідній зустрічі з'їзду рідної партії був присвячений III пленум ЦК ВЛКСМ, який розпочав роботу 20 січня у Москві. Його відкрив перший секретар ЦК ВЛКСМ Є. Тяжельников.

Пленум заслухав звіти кількох комсомольських організацій. Тут прозвучало бойове донесення узбецьких комсомольців: за рекордно короткий час пущено цинковий завод, на рік раніше. Строку дала струм перша турбіна Чарвакської ГЕС. Є великий Андижанський канал! Є рекордний урожай «білого золота» — 4 мільйони 670 тисяч тонн! І мільйон 200 тисяч юнаків і дівчат — практично кожна молода людина — була бійцем на бавовниковому фронті.

Говорячи про славі діла узбецької комсомолі, перший секретар ЦК ЛКСМ Узбекистану Р. Абдуллаєв назвала ім'я молодого токаря-новатора Ф. Ахунова, який втілює кращі риси робітничої молоді. Рационалізатор, активний громадський діяч, відмінник Ленінського заводу, він вирішив до з'їзду партії випустити на 2,500 карбованців надпланової продукції і всі дні з'їзду працювати на заводу.

«Хай кожен день передз'їздової вахти стане днем ударної праці і відмінного навчання!» — цей крилатий девіз взяла на озброєння і комсомолія Донбасу. Розповідаючи про те, як найбільш на Україні комсомольська організація мобілізує і згуртовує молодь, перший секретар Донецького обкому ЛКСМ України В. Афонін поділився досвідом виховання підростаючого покоління не тільки в Донбасі, а й в інших районах народився стахановський рух, прославилися Макар Мазай, Петро Кривонос, Паша Ангеліна. В роки перших п'ятирічок ішов бій за мінімум технічних знань, тепер штурмуються висоти інженерної науки. І всеохоплюючого звучання набирає рух, який виник у Донбасі, — «від технікуму до технікуму». 350 тисяч молодих гірників, хіміків, машинобудівників, металургів оволодівають найновішою технікою, добиваються прискорення темпів науково-технічного прогресу.

Про діяльність своїх комсомольських організацій напередодні партійного з'їзду звітували перед учасниками пленуму секретар комітету Песчанокоспської середньої школи № 1 Ростовської області З. Стародубцева і секретар комітету комсомолу Великолуцького професійно-технічного училища імені О. Матросова В. Малахов.

З доповіддю в наступному питанні порядку денного — «Про заходи по подальшому поліпшенню діяльності первинних комсомольських організацій» на пленумі виступив Є. Тяжельников.

ОСНОВА комсомолу — так з гра-ничною точністю визначає первинну організацію Статут ВЛКСМ. Тепер у комсомолі — більш як 390 тисяч первинних організацій, 756 тисяч цехових і бригадних організацій, 660 тисяч комсомольських груп. У Ленінському ювілейному році до ВЛКСМ вступили понад 4.300 тисяч юнаків і дівчат. Іде активний процес зміцнення первинних організацій. Комсомольська робота вимагає від секретарів комітетів, групкомсоргів,

активістів високої ідейності, широкої освіченості, інтелігентності, душевності, захопленості, педагогічної майстерності.

Авторитет і бойовість комсомольської організації, підкреслив доповідач, прямо залежать від активності кожного комсомольця. У зв'язку з цим цікавий досвід горьковської комсомолі. Вона стала ініціатором руху «жодного відстаючого пору».

Не випадково в Горьковській області з кожним роком стає все менше комсомольців, які не виконують доручень, не справляються з виробничим завданням. Все менше серед молоді порушників трудової дисципліни і громадського порядку.

Є. Тяжельников підкреслив, що авангардна роль комсомолу на виробництві — важливий показник успішної діяльності первинної комсомольської організації. Ростити молодих героїв праці, новаторів — таке завдання під силу тим колективам, де вміють створити дух ударництва, високої вимогливості. Справжньою школою комуністичного виховання стали 160 Всесоюзних ударних комсомольських будов. На них у минулому п'ятиріччі за комсомольськими путівками працювали понад 345 тисяч юнаків і дівчат. Тепер ЦК ВЛКСМ розробляє програму участі комсомолу в ударному будівництві на нову п'ятирічку.

Вивчення революційної теорії — велика, благородна праця, яка збагачує людину, підносить її до розуміння великих завдань будівництва комунізму. Сьогодні, сказав Є. Тяжельников, ми знову звертаємося до ленінського заклику: завдання полягає в тому, щоб учитись. У нашій країні щодня сідають за парти 80 мільйонів молодих людей. Такого розмаху народної освіти немає в жодній іншій країні світу.

На звіти і доповіді розгорнулися дебати.

Доповідач повідомив, що напередодні партійного з'їзду комсомол проведе Ленінський урок «Ми справді Леніна і партії вірні».

Ленінський заповіт — вчитися комунізму є найважливішим для багатомільйонного комсомолу. Вчитися не тільки з книжок, а й безпосередньо у самого життя, у старших поколінь, вчитися в творчій праці, в боротьбі за торжество комунізму. На III пленумі ЦК ВЛКСМ, який продовжив 21 січня свою роботу в Москві, було обговорено різні аспекти діяльності комсомольських організацій у дні всенародної підготовки до XXIV з'їзду партії, розглянуто питання подальшого поліпшення роботи первинних комсомольських організацій в дусі сучасних вимог.

Вихованню молоді робітничої зміни присвятив свій виступ перший секретар Ленінградського обкому ВЛКСМ Р. Ніколаєв. Сьогодні, в період науково-технічної революції, інтенсивного розвитку суспільного виробництва, відзначив він, комсомол повинен дбати і про удосконалення системи професійно-технічної освіти, бути шефом училищ і шкіл ПТУ. Цим учбовим закладам потрібні високоосвічені кадри, і комсомольські організації можуть посилати в училища кращих своїх вихованців, молодих спеціалістів з вищою освітою.

Без знання економіки виробництва немає справжнього сучасного молодого робітника, сказав на пленумі комсомолец з Уралмашзаводу П. Машаракін. У комсомольських групах цього підприємства регулярно проводиться техніко-економічний екзамени. Кожен комсомолец дістає індивідуальне практичне завдання, що відповідає назрілим потребам виробництва. Промовець запропонував провести економічний всеобуч молоді по всій країні.

(Закінчення на 2-й стор.).

З ПЕРЕМОГОЮ!

Кращою комсомольсько-молодіжною бригадою механізаторів області 1970 року визнано бригаду, очолювану пауреатом премії Ленінського комсомолу В. Моторним. Передовий колектив виробив по 736 гектарів умовної оранки на кожен 15-сильний трактор, зібрав найвищий врожай по області.

Днями на нараді механізаторів колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району переможцям конкурсу був вручений приз обкому комсомолу імені дівчи Героя Соціалістичної Праці О. В. Гіталова. На цій нараді бригада

В. Моторного одержала ще приз та Почесний диплом газети «Комсомольское знамя» за успіхи в соціалістичному змаганні серед комсомольсько-молодіжних колективів республіки на передз'їздовській вахті.

Щира посмішка Люби Мельниченко свідчить про те, що добре живеться дівчині. Своєю працею збагачує вона рідний колгосп «Комуніст» Новомиргородського району. За це їй — шана людська.

В одному з відділів радгоспу Сальківського лугкомбінату працює механізатором Володимир Лісовий. Зараз головна його турбота — підготувати техніку до весни. Він успішно справляється з цим і служить для інших механізаторів радгоспу добрим прикладом.

НА ФОТО: молодий механізатор з Гайворонського району В. ЛІСОВИЙ.

Фото В. ЗЕМНОРІЯ.

ЛЮБА СКЛАДАЄ ЕКЗАМЕН

На верхньому малюнку ви бачите її портрет. Радісним хвилюванням сповнилося серце Люби Мельниченко в передчутті важливої події: в березні, коли розпочне роботу XXIV з'їзд КПРС, закінчується її кандидатський стаж. І вона подаватиме заяву про вступ до партії. А поки що вона проходить випробування, складаючи екзамени на зрілість, на професійну майстерність. І складає, слід зауважити, відмінно.

Люба — доярка в колгоспі «Комуніст» Новомиргородського району. Зобов'язання минулого року виконала з честю, надавши понад 4500 кілограмів молока на кожну корову. Зна-

менно й те, що ферма № 1, на якій Люба групкомсоргом, також перевищила зобов'язання; тут торішній надій на корову сягнув за 4100 кілограмів. Добре потрудилися подружки Л. Мельниченко, Надія Киричук, Одарка Пир'яш, Антоніна Мацерева, Любова Норцова, Ганна Андреева.

Пам'ятається Любі минулий рік ще й тому, що в ньому вона стала майстром машиного доіння, нагороджена ювілейною Ленінською медаллю, тиждень гостювала в Москві й одержала медаль ВДНГ.

Зараз колектив доярок ферми № 1 бореться за право підписати трудовий рапорт Кіровоградщини XXIV з'їздові

КПРС. Для цього дівчата поставили завдання: до початку роботи з'їзду надійти на кожну корову не менше 700 кілограмів молока. Січнісні дні дають підстави сподіватися, що рубежу цього буде досягнуто. Перед в соціалістичному змаганні ведуть молоді доярки, в тому числі — кандидат в члени КПРС Любова Мельниченко.

Цього року Любі належить скласти ще кілька екзаменів, уже не в фігуральному, а в прямому розумінні: вона закінчує школу сільської молоді.

Малюнок і текст
В. Шульгин.

(Закінчення).

Набуті економічні знання, відання у своєму виступі перший секретар ЦК ЛКСМ Вірменії Л. Саакян, повинні стати спонукальною силою творчості. Кожен молодий виробничник, ставши економістом на своєму робочому місці, зможе глибше проаналізувати становище на всій ділянці, активніше шукати резерви підвищення продуктивності праці. Він стане не просто виконавцем, а людиною, яка мислить масштабно, творчо.

Перший секретар ММК ВЛКСМ С. Купрєєв розповів, як у первинних організаціях столиці на основі глибокого вивчення творів В. І. Леніна, економічної політики партії і держави, юнаки і дівчата на заводах, будовах, в науково-дослідних інститутах і конструкторських бюро складають особисті, бригадні і групові плани на п'ятиріччя, виконують конкретні практичні завдання. Незабаром молоді москвичі проведуть загальнономіський Ленінський урок «Вчимося господарювати».

Дружним, згуртованим колективом живе комсомольська група Ленінградського об'єднання «Електросила», якою керує молодий слюсар-складальник В. Целуєв.

Він поділявся з учасниками пленуму досвідом створення в групі тако-го «морального клімату», в якому панує вимогливість до себе і товаришів, взаємодопомога. Комсомольці звітують перед групою про виконання своїх виробничих зобов'язань, громадських доручень, про навчання. І навіть перебуваючи в армії,

району Воронежської області В. Семеніхіна та інші.

В обговорених питаннях пленум прийняв постанову. В ній говориться, що Ленінський комсомол, вся радянська молодь в обстановці величезного всенародного політичного і трудового піднесення готуються гідно зустріти XXIV з'їзд КПРС. Мільйони

ТРУДОВИЙ МАРШ КОМСОМОЛІІ

комсомольці групи в листах рапортують рідному заводі про свою службу, бойову і політичну підготовку.

На пленумі виступили також директор видавництва ЦК ВЛКСМ «Молодая гвардія» В. Ганічев, перший секретар Горьківського обкому ВЛКСМ В. Карпов, перший секретар ЦК ЛКСМ Естонії А. Пурга, секретар комсомольської організації молочно-товарної ферми колгоспу «Серп і молот» Нижньодєвицького

комсомольців, юнаків і дівчат з честю несуть трудову вахту, беруть активну участь у всесоюзному Ленінському заліку «Ми справи Леніна і партії вірні».

Первинним комсомольським організаціям треба головно увагу зосередити на політичному вихованні молоді, формуванні комуністичного світогляду, всебічному розвитку особи молодої людини.

Обов'язок кожної первинної організації — допомагати юнакам і дів-

чатам успішно виконувати зобов'язання по гідній зустрічі партійного з'їзду, підтримувати і якнайбільше поширювати патріотичні почини та починання молоді по достроковому завершенню плану 1971 року. Первинні комсомольські організації повинні поліпшити індивідуальну роботу з юнаками і дівчатами, провадити її з урахуванням професії, віку, інтересів молодих людей, вміло формувати їх погляди і переконання, всіляко поліпшувати роботу з неспілковою молоддю, дбати про зростання комсомольських лав, підвищувати вимогливість до тих, хто вступає в комсомол.

Пленум ЦК ВЛКСМ висловив тверду впевненість у тому, що комсомольці гідно зустрінуть XXIV з'їзд партії, активно включаться в боротьбу за виконання його рішень, ще тісніше згуртують свої лави навколо Комуністичної партії.

Пленум ЦК ВЛКСМ розглянув також організаційні питання. У зв'язку з переходом на партійну роботу пленум ухвалив У. Джанібєкова від обов'язків члена бюро ЦК ВЛКСМ. Членом бюро ЦК ВЛКСМ обрано доктора фізико-математичних наук, голову Ради молодих учених ЦК ВЛКСМ Геннадія Месяця.

Третій пленум ЦК ВЛКСМ закінчив свою роботу.

(ТАРС).

ІА ЗНІМКУ: монтажники Микола ГРАЦІОВ і Олександр КОСТИКОВ працюють на будівництві третьої домної печі Західно-Сибірського металургійного заводу. Фото Е. ЕТТІНГЕРА. АПН.

НОВИНИ

Механізатор колгоспу «Росія» Сергій Луцьов відзначився тим, що в період минулих жнива комбайном «СК-4» намолотив понад 12 тисяч центнерів зерна. Він, як кажуть, продовжує триматися на тому ж рівні. Одним з перших, закінчивши ремонт закріпленої за шмат техніки, Сергій допомагає товаришам.

За минулу п'ятирічку значно поліпшилось забезпечення сільського населення продуктами харчування. Продовольчий магазин у селі Плетеній Ташлик план 1970 року виконав на 109,4 процента. Населення одержало товарів на суму понад чверть мільйона карбованців.

Завідує магазином молода комуністка Любов Церелунга. Зразково обслуговують населення Галина Кайтаз, Катерина Новикова, Любов Мажога, Раїса Щербина.

Нині колектив магазину успішно виконує зобов'язання на честь XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України.

Минулого року молочно-товарна ферма колгоспу імені Першого травня Маловісниського району зобов'язалася одержати 3 тисячі кілограмів молока на корову. 18 членів комсомольсько-молодіжного колективу, у яких групкомсоргом Олена Колодєєва, проти загального збільшили своє зобов'язання на сто кілограмів. Але й воно було перевиконане. Середній річний показник доярок з комсомольсько-молодіжної — 3255 кілограмів молока на корову. А від кожної з корів, доглянутих Ніною Талалаєвою, протягом року надано 4325 кілограмів молока.

Січневий середньодобовий надій на фермі становить 9,5 кілограма. Все ж члени комсомольсько-молодіжного колективу Ніна Талалаєва, Олена Колодєєва, Антоніна Гончарова одержують більше молока — 11—12 кілограмів.

М. ТКАЧЕНКО,
В. ПОЛІЩУК.

Маловісниський район.

Здешевлювати, економити, а якою мірою?

Молодь Олександрійського вугільного басейну успішно завершила свою п'ятирічку і впевнено відкрила надплановий рахунок на честь наступних партійних з'їздів.

Інтер'ю з начальником комбінату «Олександріявугілля» М. В. ФІЛОНЕНКОМ веде наш позаштатний кореспондент Е. Ярушок.

— Що ж являє собою вугільний басейн сьогодні і які його перспективи на майбутнє?

— Комбінату підпорядковано дві шахти і п'ять вугільних розрізів, які протягом п'ятиріччя видали на-гора 42 мільйони 500 тисяч тонн «чорного золота». Це на 2,5 мільйона тонн більше, ніж намічалось. Масою дві брикетні фабрики, три тепловистанції і п'ять допоміжних підприємств.

Нещодавно ми одержали технічну документацію на реконструкцію шахтодільниці № 4, яка після підняття робіт стане самостійним підприємством. Потужність шахти буде доведена до 750 тисяч тонн палива на рік. В першому кварталі цього року здамо в експлуатацію Світлоплітську шахту. Вона дасть півтора мільйона тонн підземного скрубру.

— Микола Васильовичу, яку роль відіграє наукова організація праці у виконанні гірниками намічених завдань?

— Спочатку кілька конкретних цифр. За п'ятирічку реалізовано продукції на 580 мільйонів карбованців. Одержано вугілля, електроенергії, запасних частин, збудовано житлових будинків майже на 40 мільйонів карбованців більше запланованого. Собівартість видобування тонни вугілля проти завдання знижена за п'ятирічку на десять копійок, що становить 4 мільйони 252 тисячі карбованців економії.

Головну роль у цьому відіграла економічна реформа — нова система планування і стимулювання виробництва. Інженерно-технічна молодь комбінату поставила на наукову основу майже всі ведучі ділянки. Служба НОПу займається поглибленим технологічним співробітництвом місць, зниженням собівартості видобування палива, підвищенням продуктивності праці на гірничих роботах.

— Вимога наукової організації праці різко поставлена ще у 1967 році. Микола Васильовичу, розкажіть, будь ласка, які за цей час сталися зміни у підготовці молодих «ноповів»?

— Робота шахт і вугільних розрізів в нових економічних умовах вимагала негайної реконструкції і модернізації промислового устаткування. Молодь розуміла, що успішно розв'язати це питання, не визнаючи і не впроваджуючи НОПу,

неможливо. Тоді нам хвалитись було нічим. На десять тисяч працюючих діяла лише одна група НОП, склад якої не перевищував 25 чоловік.

Зараз у нас 102 творчих групи. Понад 700 молодих спеціалістів трудяться на науковій основі. Тільки в ювілейному Ленінському році на шахтах і розрізах впроваджено 300 новин, економічний ефект яких становить близько 500 тисяч карбованців.

Головну роль у виконанні і підготовці молодих «ноповів» відіграє колектив центральної групи НОП, який очолює інженер Лідія Георгіївна Лисиченко.

Вона керує учбовими групами, щодня відвідує виробничі «лаштуки», наради, Учні класи, куточки технічної інформації, стенди, цити — все це копійка робота її працюючих рук. Значне місце посідає демонстрування спеціальних кінофільмів, фотографій робочого дня, аналізи, дослідження. Така постановка справи дала можливість на 10,2 процента підвищити продуктивність праці на гірничих роботах, а чисельність працюючих скоротити на 643 чоловік. Механізація підземних робіт в порівнянні з першим роком п'ятиріччя зросла на 41 процент, а розкривних — на 63 проценти.

— Який особистий вклад несли «ноповів» у розвиток технічного прогресу?

— Яскравим зразком цього може бути колектив шахти 3-біс. Тут працює сім творчих груп. Протягом останнього року п'ятиріччя проведено дев'ять теоретичних семінарів. Відповідну програму навчання пройшло 423 гірники. Ними впроваджено 110 нововведень, які звільнили від важкої ручної праці 110 чоловік і дали можливість зекономити 165 тисяч карбованців.

Тон в роботі задає комсомольсько-молодіжна бригада дільниці № 5 шахти № 2-3, яку очолює молодий спеціаліст гірничої справи Володимир Орловський. Бригада організувалася у березні 1969 року. Згодом стала першою бригадою тисячників — щодоби видавала тисячу тонн палива.

22 травня минулого року, ставши на трудову вахту на честь виборчої кампанії до Верховної Ради СРСР, колектив Володимира Орловського встановив рекорд — гірники за добу при нормі тисяча тонн фактично видобули 3290 тонн палива. А 12 червня комсомольці видали на-гора 3604 тонни підземного скрубру.

Знайшлися у них і послідовники. Рекордсмени, як кажуть, одні не ходять. Почин ініціаторів підтримав комсомольсько-молодіжний колектив комуністичної праці шахти № 3-біс, де бригадиром Микола Перцев. Змагаючись на честь XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України, бригада видобула за добу 2680 тонн вугілля. Старанно, по-комсомольськи трудяться шахтарі Анатолій Шамрай, Володимир Квітка, Віктор Мазур, Володимир

Загорулько, Анатолій Ткачов, секретар комітету комсомолу шахти № 3-біс Микола Кривченко.

До числа рекордсменів увійшла і молодіжна бригада прохідників на чолі з Олександром Колосовим. Комсомольці за 27 робочих днів комбайном «ПК-3М» пройшли 365 метрів штреку. В березні нинішнього року на честь партійних з'їздів комплексним планом НОП передбачено черговий швидкісний прохід штреку на шахті № 3-біс.

— А як справи на інших підприємствах?

— На Бандурівському, Михайлівському, Головінському вугільних розрізах та на рудоремонтному заводі також широко впроваджується наукова організація праці, система морального і матеріального стимулювання. Налагоджено змагання за професіями. Іде наукове обґрунтування кожного наміченого плану НОП заводу.

Естафету переможців несе колектив Семінінсько-Головінської брикетної фабрики. Ентузіастом нового — молоді. Це машиніст преса молодий комуніст Мирон Мошгалер, комсомольці Надія Черненко, Анатолій Дехтяр та інші. 36 новинок, застосованих молоддю, дає 60 тисяч карбованців економії.

Молоді спеціалісти конструктора Семінінсько-Головінської брикетної фабрики Анатолій Кульбашний і заступник головного механіка шахти № 2-3 Володимир Борушек нагороджені бронзовими медаллями ВДНГ. Почесну відзнаку вони одержали за розробку нової техніки.

ВИСУНУТО НА ЗДОБУТТЯ ПРЕМІЇ ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

НА ПОЧАТКУ січня цього року в пресі було опубліковано повідомлення редакційно-видавничого комітету до премії імені Т. Г. Шевченка. В числі кандидатів у галузі літератури, що допускаються до участі в конкурсі в 1971 році, є і ім'я нашого земляка — письменника Василя Козаченка. Його кандидатуру висунула Спілка письменників України і видавництво ЦК ЛКСМУ «Молодь» за цикл повістей про партизанське підпілля.)

Ім'я Василя Павловича Козаченка широко відоме шанувальникам красноармійського письменства не лише в усіх кутках землі української, а й далеко за її межами, де люблять і читають його твори. Але особливо добре відоме це ім'я у нас, на степовій Кіровоградщині.

На Кіровоградщині в с. Новоархангельську, у селянській родині народився майбутній письменник. Нині — заступник голови правління Спілки письменників України, лауреат премії ім. М. Островського, у 1957 році Василь Козаченко у складі делегації Української РСР брав участь в роботі Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй. Він був делегатом XXIII з'їзду КПРС, обраний депутатом Верховної Ради УРСР.

ГЛИБИНА І ЩЕДРА ПРИГІРЦЬ

З БАГАТОЮ глибиною народних письменників черпає матеріал для своїх творів, оспівуючи красу людську, широко розкриваючи громадянську мужність радянських людей, їх безмежний патріотизм і любов до рідної соціалістичної Вітчизни.

Учасник героїчної оборони Києва в дні Великої Вітчизняної війни, а з 1942 року — учасник партизанського підпілля на Кіровоградщині, Василь Козаченко разом зі своїми побратимами — народними месниками боронив рідну землю від чужинців. Побачено, почуте й пережито і лягло в основу повістей про партизанське підпілля.

Кожна із шести повістей, представлених на здобуття Державної премії імені Т. Г. Шевченка — це героїчні сторінки подвигу народних месників в ім'я рідної Вітчизни. Прості радянські люди: відважні комсомольці-підпільники, які з перших днів окупації поклалися вести нещадну боротьбу проти фашистів («Блисківка»), поранені радянські воїни, що потрапили в гітлерівські табори смерті і там продовжували боротися з ворогом («Ціна життя», «Гарячі руки»). Ось герої, які ми густо «заселені» повісті Василя Козаченка.

Хоча повісті й написані в різні роки, вони взаємопов'язані між собою, в окремих із них діють одні і ті ж герої, стосовно до умов боротьби з ворогом. Так, з комсомольсько-розвідницькою Яринкою Калиновською ми зустрічаємося і в повісті «Яринка Калиновська», і в повісті «Листи з патрона».

Яринка Калиновська в сорок першому закінчила десяте класів. Несподівано розпочалася війна, і дівчина прийняла рішення, вибрала свій шлях:

— А я, — одразу відповіла Яринка своїм подрузі Галині Очеретній, яка

1) Василь Козаченко. «Ціна життя» та ряд оповідань, що увійшли до збірок «Три літа», 1945 р., «Гарячі руки», 1960 р., «Блисківка», 1962 р., «Листи з патрона», 1967 р., «Яринка Калиновська», 1969 р., «Біла пляма», 1970 р.

мені, то вже вір до краю. Іди!.. Немає у нас іншого виходу, дівчачко...»

Кульмінаційний момент повісті «Яринка Калиновська», навколо якого розгортається сюжет, — бої в районі Корсунь-Шевченківського, ліквідація німецького «казанка».

ВАСИЛЬ КОЗАЧЕНКО у своїх творах постійно звертається до життя, до сучасності. І літературні його герої найбільш чітко окреслені, оригінальні тоді, коли за ними стоять живі люди, герої підпільники-трудівники. Письменник завжди на передньому краї всенародної боротьби за щастя людей, є справжнім літописцем історії.

У цьому ми могли ще раз переконатися, коли наприкінці минулого року під час Тижня української радянської літератури на Кіровоградщині зустрічалися з ним, коли він перед численними аудиторіями в колгоспах і радгоспах, навчальних закладах, на підприємствах розповідав про свою творчість, про плани на майбутнє.

Семе в дні Тижня на прилавках книжкових магазинів і в кіосках «Союздруку» з'явився новий твір Василя Козаченка «Біла пляма» — шоста повість щойно закінченого циклу «Повісті про «Блисківку», над якими автор працював протягом багатьох років.

...На окуповану ворогом територію закидається десант на чолі з командиром Олександром Саложниковим (а це — Сашко «Боботаренко»). Загін закидали в одну із степових областей, яка майже всю війну по суті залишалася недовідомою для штабу, ні для нашого командування заглом. Завдання групи ставили якнайвищою, так би мовити, комбіновано: зв'язатися з керівництвом підпільного об'єму, який (доходили відомості), вже у третьому складі організувався та діяв у місті К... чи десь поблизу нього; розшукати в місці на півночі області партизанський загін імені Паркомейка...

Письменник точно відтворив атмосферу партизанського підпілля, мужньої боротьби народних месників проти гітлерівських загартівників.

ТВОРИ нашого земляка Василя Козаченка про партизанське підпілля, висунуті на здобуття Державної премії Української РСР імені Т. Г. Шевченка в 1971 році, служать великій справі виховання радянської молоді, прищеплення їй любові до рідної Вітчизни, до Комуністичної партії.

На закінчення скажемо словами одного з героїв повісті «Біла пляма» Олександра Саложникова, колишнього капітана, а нині головного агронома зернового радгоспу: «Хочеться, щоб не війна, не поля заміновані, а лан колосистий чи безмежний мирного космосу стелилися... Та... все ж... дочко, складається воно так, що порох нам і сьогодні слід тримати сухим!»

В. САРЖЕВСЬКИЙ,
член Спілки журналістів
УРСР.

У МОРАЛІ КІЛЬКА ГРАНЕЙ

— ВАС КОГО? Балю? — і тут же в цех весело: — Валюшо, до тебе прийшли!

За хвилину вискочила чорнява невисока на зріст, миловидна дівчина. Щокруглі, в очах — смішинки, які зводять нанівець будь-яку спробу напустити на себе суворий вигляд.

Я не знаю, що приїздить в Компаніївку дівчину з Маловисівського району. Якось не цікавився цим. Та п'ять років тому, зібравши нехитрий діловий скарб та взявши в руки повенський диплом дворічної кравецької школи при Новоукраїнському Будинку культури, Валентина приїхала в Компаніївку. Родичів там не мала, тож і оселилася у якійсь бабусі.

Мені завжди вдалося вонд в легенькому пальті та хустці, коли йшла до клубу. Це було перше враження, і його не застуніли інші, хоча знаю її давно. Старання робітниці, хороша подруга, зараз — турботлива мати. Та йнолі згадується та «мама», що тягне його досить флегматичного товариша на танці.

Валентину можна назвати ніяк не можна. І з перших слів — про малого. Славний хлопчина. Ми з цим трирічним чоловіком товаришували, коли приходжу — здороваємося за руку, і без зайвих балачок — за іграшковий автомобіль. Хлопчина задоволений: з'явився партнер по досить серйозній справі — розпорошити батькові цигарки, перевозячи їх на самоскиді.

Нарозповідавшись про дитину і, бачачи, що чоловіки зайняті, Валентина береться за роботу. Щось шие, в'яже. «Обшиваю, каже, своїх мужчин. Хочу, щоб вони в мене красивими були»...

ПРАВИЛО бігають руки швалі. За п'ять років Валентина стала хорошим майстром в побутокмбінаті. Вже три подяки вислали їй клієнти. Небагато, та чого гріха таїти, ми ладні швидко в книгу скарб записати своє незадоволення, аніж висловити

Цукерки для Валі

вдячність письмово. Та ще в селі, де тебе знає майже кожен! Якось незручно. А ось принести кілограм цукерок за чудово принятий костюм, як це було нещодавно, вдячний замовинці — зручніше. Дівчина зашарілася, сплеснула здуровало руками, та й му відмовляється, а та: «Бери-бери, бо білий не буду в тебе шити». Довелося відступити перед такою серйозною загрозою. Так до кінця дня і налякотило її обличчя...

Валентина — заступник секретаря комсомольського осередку комбінату. А ще — редактор стіннівки, Турботи, турботи. Та встигає молода робітниці. І стінгазету, більш-менш цікаву випускає, і секретареві допомагає. Та і робота завжди на першому плані. Вона не без гордості показувала диплом, яким нагородив її райком комсомолу до Ленінського ювілею. На ньому стояло: «Кращому молодому виробничнику!»

«Чудова дівчина!» — сказав хтось на роботі. Я і сам знаю, що чудова.

Дружба з моїм товаришем стала у них коханням. І виглядало це досить кумедно, бо надто вже незугарним був Гриць до цієї справи. Та хлопчина, виявився чудовою людиною.

Вісімнадцятирічні вирішили одружитися. Знялася буря. Проти — батьки. Проти — друзі. Приводили докази: їх молодість, і службу в армії, яка була ще за хлопцем, і те, що а того немає спеціальності (бо хіба ж шофер — це професія?). Та мовно. Одружились, Оселились на квартирі, та й жили. Аж три місяці. А потім чоловік пішов служити.

Дуже чекала його жінка, бо було ж нелегко. То палива треба, то ще чого, не вистачає. А тут син народився, знову клопоту. Мале хворіло... Та все ж виростила сина, виклопотала їй комунальну квартиру. Не до розваг було. Два поворотні сніга вперше зустрічала не в клубі на маскарад, а вдома. Чекала листів і кожного радла, як маленька — дала. Боялась, щоб навіть крихта сумнілу не запала в душу чоловіка, щоб не писав, коли не добрі язики плітки, коли той повернується.

І, якщо вдавалось, доручити своєму малому Сергію на годину другу. Йшла в кіно з сестрою чоловіка.

А тому, як вимисне, не падали довго відпустки, та й демо білували його тоді, коли багато його ровесників вже давно повернулися додому.

Нарешті — приїхав сам. Бурею влетів у хату, закружляв до нестями зрадлив жінку, підняв на руки сина. Той злякався, а мати йому: «Батько ж це той! З нами буде!»

Та не закінчилися хвилювання її з демобілізацією чоловіка. Буває, поїде той, а вона місця не знаходить. Щоб баче з сином, а сама за чоловіка зводиться: «Де він, чи не трапилось щось? Хоч і машина в того нова, хороша — «ЗІЛ-130», та все трапляється в осінню неgodу та в зимову хурделицю! А коли відчинить двері, зморений, в обліпленім болотом одязі, коли почне лаяти дороги, жінка сплесе руками, заходиться вишияти свого «годувальника», і очі її світяться та світяться...

М. БІДЕНКО.

Компаніївський район.

ПОСЛІДОВНИК КРАЩОГО ПЛУГАТАРЯ

ЧЕРНІВЦІ, 20 січня. (РАТАУ). У мальовничому селі Ропча, розташованому в передгір'ї Карпат, почала працювати школа передового досвіду. Займаються в ній механізатори Сторожинецького району. Секретарі майстерності діляться тут з слухачами тракторист колгоспу «Батьківщина» Іван Левицький, який торік зайняв перше місце у змаганнях кращих плугатарів країни. Веде заняття він і в школі молодих механізаторів, відкритій у районному центрі.

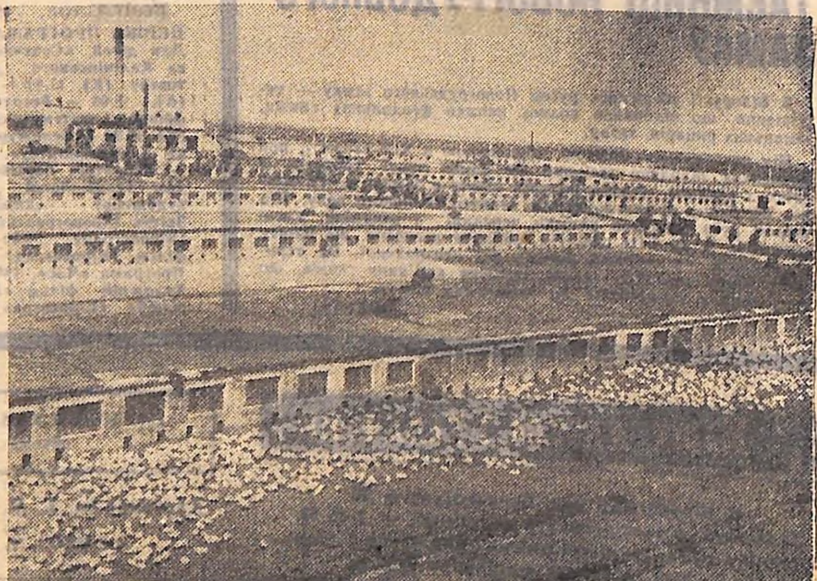
Чудовий успіх земляка, досягнутий на всесоюзному конкурсі, підвищив інтерес у молоді Сторожинецького та інших районів області до механізаторських професій. Багато юнаків і дівчат виявили бажання стати трактористами, комбайнерами, шоферами. Тепер близько 2,5 тисячі чоловік оволодівають цими спеціальностями на курсах при об'єднаннях «Сільгосптехніки» і профтехучилищах.

НА ОБЛАСНІЙ ФОТОВИСТАВЦІ

Ліворуч — ЮНІ НАТУРАЛІСТИ,
прапоруч — ПТАХОФАБРИКА
«САГАЙДАК».

Фото В. КОВПАКА.

ПЕРЕД ЗУСТРІЧЧЮ

СІРІ ВОЛОГІ хмари, як викручені ганчірки, затягнули матюсине небо. День схожий на похмуру посмішку двірника, якому раптом засміяли щойно вишетену вулицю.

Проте в невеликому актовому залі в цей час урочисто горить люстра. Сімдесят юнаків і юнок вишукані на сцені з якимось світлим піднесенням. В тиші лунає голос:

— Альті!
Починають звучати альті,
— Перші голоси!

І ті дзвінкою струною вишукуються під голосний акорд баяна. Все це нагадує настрою музичного інструменту. Але ось через шліка хвилини (після того, як розспівались) багатоголосний хор зли-

вається в могутній і пружний потік звуку:

Все, що завойоване батьками
У боях, у мирному труді,
Ми примножимо славними ділами.
В нас серця і руки молоді.

Пісня набирає висоти, як птах, який щойно відірвався від землі і тепер розправляє в польоті свої широкі крила.

За цією піснею заїмає друга, третя, четверта. Всі вони різні за мелодією і текстом, але в той же час кожна з них, ніби передає естафету іншій прозорою настроя. І тоді забувається похмурий день, брудні калюжі на тротуарі. І навіть зимна зима, яка така нестерпима, хор бере в чудодійний полон, якого не хочеться відпустити, але...

Через пісню відкриваємо двері спортивного залу профтехучилища № 6, де заповзяті легень, виги-

наючи груди колесом, гордовито виступають перед фаніями «гуцуляками», приспівуючи:

Ой чи чула дівчинонька,
Як я тебе кликав.
Через твоє подвір'ячко
Синим конем їхав.

А дівчата, хитро посміхаючись, весело відповідають:

Ой чи чула, чи не чула,
Тай й не обзивалась.
Темна нічка-петрівочка,
Вийти побоялась...

... Ми на репетиції ансамблю пісень і танцю Кіровоградського Будинку культури профтехосвіти. Майбутні муляри, малюки, штукатури, слясари, швеї, електрики, теслі зараз перетворилися на артистів. Саме в ці дні в самодільних митцях, учнів шести кіровоградських профтехучилищ, години репетицій особ-

ливо напружені. Адже учасники ансамблю готують концертну програму на честь XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України.

Репертуар ансамблю поповнився новими номерами. Це, перш за все пісні, присвячені Комуністичній партії, радянському народу і Батьківщині. Слід зазначити, що спеціально для ансамблю кіровоградський поет Олександр Шкабей і місцевий композитор Олег Смолянський написали пісню «Батьківщина на кличе нас».

Керівник ансамблю (зокрема хор) М. Г. Польовий особливою вагою надає репертуару. Ось чому в хорі чільне місце займають пісні патріотичні — «Я славу партію Вірменії», «Під небом України» Козака, «Поле моє, поле» Ковнера та інші.

Між іншим, вся програма концерту йде під заголовком «Ми твої, революція».

Керівник танцювального колективу В. М. Слободенюк із своїми танцюристами відпрацьовує постановку нових танців (гопак, угорський народний танець «Данко», український ліричний та гуцульський «Вечори над Петрівочкою»).

Звичайно, репетиції не можуть дати повне уявлення про весь концерт, як ескізи художника про його майбутню картину. Але по тому, з яким хвилюванням і з якою серйозністю готуються до нього аматори сцени, можна зобразити висновки наперед, що концерт матиме успіх. І саме цього хочеться від широкого серця побажати всім його учасникам.

В. ГОНЧАР 2.

НА ФОТО праворуч: учасники танцювального колективу виконують запальний гопак; ліворуч — виступає солістка ансамблю Надія ПОРКУЯН.

Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.

Леонід ТЕНДЮК

(Продовження. Початок в газетях за 19, 21 січня).

ДВА КІПАНИ

Я збирався вже виходити з кати, коли у двері хтось постукав. Принесли вранішню пошту. Листоноша простягнув квитанцію:

— Розпишиш!

Хоч підпису в радіограмі не було, я зрозумів: вона від Лисогурського. Його стиль — серйозність і пустощі. Якось він Світлу навідавав таке: «Вітаю з народженням близнюків, Ельвіра почуває себе добре».

Яка Ельвіра і які близнюки, відомо було лише Миколі. А Вольдемару він таки накоїв. Чорнооке днювальна, за якою

впадав молодий гувліса, довідавшись що в нього «дружина і двоє дітей», приселюючи учинила бідоласі скандали.

Про все це ми дізналися вже після повернення Світла з моря. Перепало тоді Миколі на горіхи.

Нині він повідомляє, що в бананово-лимонній Сінгапурі, куди заїхав його китобійна флотилія, «потрібних мавп з породи кунду немає». Дістати їх можна, писав Лисогурський, в Кенії, що він і зробить, повертаючись з рейсу.

Звичайно, про цих мавп я і гадки не мав, тим паче мави не було, щоб він їх мені привозив. Його чергова витівка. Та в той же радіограмі говорилось: «Не пайдай духом, старий, іди на абордаж. Раджу все-таки звернутися до Федоровича».

Наш знайомий, капітан морський Костянтин Федорович, з яким ми ходили в рейс до берегів Нової Гвінеї, через хворобу списався з судна і працював тепер в пароплаванні.

На судні він був капітан-навігатором. Є така посада. Людина, що бездоганно знає судноходіння і з великим морським досвідом, передає свої знання молодшим, навіть капітанам.

Той, молодий капітан, що командував нашим судном, чоловік неспокійний і галасливий. Він був справді всюдисущий. Крім містка, ми бачили його то в машинному відділі, то в сино-

птечній, а то й на камбузі, схилившись над казанами. Голос його дзвонав з усіх суднових гучномовців. Капітан — командував.

— Метуться, — знавоче мовив боцман. — Як пішки, в якого ще не окріп голос.

Він, боцман, на флоті з дитинства, не одного капітана пережив, і, отже, дещо таке відав, чого не розуміємо ми, молоді та зелені.

Федорович жив у сусідній з матросами каюті, без претензій на розкіш чи винятковість, як того вимагала його посада. І здавалось, що він не працює, як працю-

вав молодий його колега, — завжди заклопотаний, відчужений од життєвських дрібниць, — а бавиться. І риболовлю Федорович захоплювався, і з матросиками «баладував травив».

Одначе була в ньому якась прихована сила — глибіння, що шану й обожнювання в моряків викликало. Бо в людині, мабуть, шанується не тільки і не тільки набуте досвідом вміння — воно з часом приходить до кожного, — як людяність і душевна щедрість, з якою воно роздається іншим. А Федорович жив для інших.

У свої шістдесят з лишком років він мав досвід уславленого капітана, людини, що самотужки, личаючи простим матросом, опанував усією загадковістю морського ремесла. Та й чи ремесло було це? А може творчість, по-кидкаш? Бо він і в мирний і в тривожний воєнний час, коли його корабель протараняла ворожа торпеда, тону. Не раз, можна сказати, богові душу віддавав, а від моря не відпирився, ні. Та, окрім цього, безцінного морського досвіду, було у Федоровича те, що будь-кому дало б підставу сказати: «І після мене на землі лишиться слід».

Федорович мав учнів: матросів, штурманів, капітанів — десятки, сотні людей, які колись працювали з ним, а потім десь в морях-океанах пролягли ті дороги. Він міг пишатися: жоден з його вихованців не згавбив високого звання моряка. Часом з газет чи з розповідей довідувався старий капітан про своїх учнів. Вони теж вдячно пам'ятали свого вчителя. Обвіяні вітрами всіх широт, морські вояки, якими вони тепер стали, не забували свого першого капітана і його науки: «Не для втіхи чи власної вигоди обирає людина море. Його треба любити всім серцем».

Коли я мал спускатись на берег і зайшов до Федоровича попрощатись, він наказав:

Гризь теорію! Ну, а коли складеш іспити, звернись до мене. Не соромся. Якщо людину й справді кличе море, я допоможу.

У кишені в мене лежав тільки-но отриманий сертифікат: такий-то, мовляв, пройшов курс виробничого навчання і склав іспити в обсязі для матроса другого класу.

Рангоут, шкоти, гіки — уся ця теоретична муштра лишилася позаду. Моя самотина в Зеленому кутку не пройшла даремно. Папірця про закінчення навчання було достатньо й не достатньо, щоб піти в плавання.

І тоді я наважився подзвонити Костянтину Федоровичу.

— А, приборкувач океану! Приходь, приходь.

Він зможе мене прийняти в четвер о пів на дванадцяті.

Вікно його кабінету виходило у двір — тисний кам'яний закуток, немаче прозорим люком прикритий вгорі шматком синього неба. Кабінет нічим не відрізнявся від тієї каюті, в якій Костянтин Федорович жив на судні. Стіни були обвішані картками і на них — то пунктиром, то масно чорною лінією — прокреслено маршрути. Мініатюрні прапорці, повиткані на тих картах в Тихий та Індійський океани, мабуть, показували місце знаходження суден, за які старий капітан відповідав.

Коли я увійшов до кабінету, там, крім Костянтина Федоровича, сидів ще один незнайомий мені чоловік. Засмаглість його суворого, з гострозорими очима, обличчя, свідчила, що він постійно був під пекучим нетутешнім сонцем. На лацкані крісла був приколотий значок: якір, обплутаний ланцюгами. Такі значки носять капітани далекого плавання.

(Далі буде).

ТАЄМНИЦІ НОВОГРУДСЬКОГО ЗАМКУ

В Білорусії збереглися руїни Новогрудського замку — укріплення, що відбивало колись напад феодальних князів, німецьких рицарів, татар.

Під центральною баштою, збудованою в XIV столітті, при розкопках знайдено залишки ще однієї такої споруди. Її стіни з великих тесаних валунів пішли в землю на 7,5 метра. Ця башта замикала кільце старого земляного валу. Під шаром руїн знайдено уламки черепиці і кераміки. Учені відносять їх до XIII століття, роблячи висновок, що башту споруджено до сторіччя раніше від центральної. На території замку знайдено також залишки кам'яних сходів, що проходили в товщі стін до тайникової башти.

(РАТАУ).

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

ПОНЕДІЛОК, 25 СІЧНЯ.

ПЕРША ПРОГРАМА. 18.35 — Для дітей, «Сонечко». Вистава Калінінського лялькового театру. (К). 17.40 — Телевізії. (К). 18.00 — Республіканська фізико-математична школа. (К). 18.30 — Тележурнал «Наука — виробництво». (М). 19.00 — Назустріч партійним з'їздам. Телевізійний фестиваль художньої самодіяльності. Звіт Кіровоградського району. (Кіровоград). 20.00 — Телефілім. (Кіровоград). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Художній фільм «Необачний шлях». (Кіровоград). 22.45 —

Спортивний щоденник. (М). 23.15 — Телевізії. (К).

ДРУГА ПРОГРАМА. 19.00 —

«Ліся Українка і музика». (Одеса). 19.40 — Художній фільм «Коканан». (М). 21.30 — Літературний театр. П. Байдебура. «До Леніна». (Донецьк). 22.20 — Музичний фільм «Саратовські дівчачки». (К).

ВІТРОК, 26 СІЧНЯ. ПЕР-

ША ПРОГРАМА. 11.00 — Телевізії. (К). 11.10 — Для дітей, А. Школьник «Чужий гість». Вистава Кіровоградського обласного театру ім. М. Кропивницького. (Кіровоград). 17.05 — «Настанови поруч». (Миколаїв). 17.25 — Назустріч XXIV

з'їзду КПРС і XXIV з'їзду

КП України «В ініціаторів змагання». (К). 17.45 — Телевізії. (К). 18.05 — «Три буття під полем». (М). 18.30 — Інститутський університетський фільм. (М). 19.00 — Програма передачі. (Кіровоград). 19.05 — Хроніка тижня. (Кіровоград). 19.15 — Кіножурнал. (Кіровоград). 19.25 — «Кроки п'ятирічки». (Кіровоград). 19.35 — Художній фільм «Вічний календар». (Кіровоград). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.35 — Вісний юний, незламно молодий. До 60-річчя з дня народження П. Г. Тичини. (К). 22.35 — Колоритне телебачення. Концерт. (М). 23.20 — Телевізії. (К).

ДРУГА ПРОГРАМА. 19.05 —

«Ви про наших друзів». (К). 19.30 — Художній фільм «П'ятіро з неба». (К).

СЕРЕДА, 27 СІЧНЯ. ПЕР-

ША ПРОГРАМА. 11.00 — Телевізії. (К). 11.10 — Телефілім. «Мотиви старого Тбілісі». (К). 11.35 — Шкільний екран. Історія для учнів 5 класу. «Кульгура стародавньої Греції».

(К). 12.10 — «Господарі землі колосистої». (М). 12.40 — «Талант твої, Україно». Звіт Чернівецької області. (К). 13.25 — Художній фільм «Мертвий сезон». І серія. (Кіровоград). 17.15 — Назустріч XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України «Ранок з беріг Інггулу». (Кіровоград). 17.45 — Телевізії. (К). 18.05 — Фестиваль радянських республік. Молдавська РСР. (Кишинів). 19.30 — «Світ соціалізму». (М). 20.00 — Українське кольорове телебачення. Мультиплірама. (К). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Художній фільм «Мертвий сезон». І серія. (Кіровоград).

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 35
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-33,
відділу військово-патріотичного виховання і спор-
ту — 2-45-33, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського
обкома ЛКСМУ г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління
по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.